

Til høringsparterne på vedlagte liste

J.nr. 25-11- 000032

Ref. KBK

Den 19. november 2025

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til permanent ekstensivering

Hermed sender Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (herefter styrelsen) udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til permanent ekstensivering, i høring.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen sendes til baeredygtig-landbrugsproduktion@sgav.dk senest den **9. december 2025** med angivelse af j.nr. 25-11-000032.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet bedes rettet til:

- Solveig Christoffersen Chodziuk på solcho@sgav.dk eller tlf.nr. 21 18 47 75 eller
- Karen B. Knudsen på kbk@sgav.dk eller tlf.nr. 25 23 83 92.

Høringssvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Formål og baggrund

Formålet med permanent ekstensivering er at bidrage til at opnå målene for klima og miljø i aftalen om Grøn Trepårt. Samtidig medvirker permanent ekstensivering til at opnå bedre biodiversitet på arealerne.

Tilskudsordningen er omfattet af ændring af CAP-planen, som er godkendt af EU-Kommissionen den 3. oktober 2025.

Ordningen afløser den etårige ordning med tilskud til permanent ekstensivering under landdistriktsprogrammet. Den foreslåede ordning under CAP-planen er omhandlet i det vedlagte bekendtgørelsesudkast. Ordningen er treårig, og tilskuddet ydes som et engangsbeløb for hele den treårige periode. Under begge ordninger er tilsagn om tilskud betinget af, at der tinglyses en servitut om permanent ekstensivering.

Permanent ekstensivering er i 2026 en del af landbrugsreformen fra 2023. Det medfører blandt andet, at ordningen er omfattet af reglerne om konditionalitet og social konditionalitet.

Spørgsmålet om indarbejdelse af en øvre grænse for græsningstrykket som nævnt i *Aftale om et Grønt Danmark* af 24. juni 2024 indgår i drøftelserne om udmøntningen af Permanent ekstensivering i 2027.

Bekendtgørelsen

Målretning af ordningen

Ordningen er målrettet til følgende arealer:

- Kulstofrige arealer.
- Arealer i områder med stort kvælstofindsatsbehov og vådområdepotentiale.
- Øvrige arealer med stort kvælstofindsatsbehov.

Arealerne vil fremgå af kortbilag på styrelsens kortportal. De på kortportalen anvendte kortnavne vil senere blive indsat i bekendtgørelsen.

Tilsagn om tilskud kan kun gives for marker, hvor mindst 50 pct. af markens areal udgøres af et eller flere af de ovenfor anførte arealer.

Tilsagnsperioden

Tilsagnsperioden er på tre år og begynder den 1. januar i ansøgningsåret. Første ansøgningsår er 2026. Servitutten er permanent.

Ansøgning og årlige indberetninger

Ansøger skal være ejer af arealet ved ansøgningsfristen i ansøgningsåret. Kravet medfører, at ansøger som udgangspunkt skal være den virksomhed eller person, der er tinglyst som ejer af arealet. Kravet vil blive nærmere beskrevet i vejledningen.

Ansøgning om tilsagn om tilskud og om udbetaling af tilskud indgives til styrelsen i et særligt skema, der er benævnt ekstensiveringsskema. Ekstensiveringsskema skal indgives i Tast selv efter bestemmelserne i den for ansøgningsåret gældende bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv.

Ansøgningsfristen er den samme som fristen for indgivelse af fællesskema. Ændringer til ansøgningen kan ikke indgives efter udløb af ansøgningsfristen. Ansøgningen kan trækkes tilbage senest den 1. juli i ansøgningsåret.

Tilsagnshaver skal i andet og tredje tilsagnsår indgive en årlig indberetning, herunder oplyse om forpligtelser er opfyldt. Den årlige indberetning skal indgives i Tast selv på ekstensiveringsskema efter bestemmelserne i den for det pågældende tilsagnsår gældende bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv. Den årlige indberetning skal være modtaget i styrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af fællesskema i det pågældende tilsagnsår. For den årlige indberetning er der også en frist for forsinket indgivelse og ændringer. Denne frist er den samme som for fællesskema.

Prioritering af ansøgte marker

Prioritering sker på markniveau, og følger som udgangspunkt principperne for målretningen af ordningen. Det vil sige, at marker, der er kulstofrige eller

beliggende i områder med stort kvælstofindsatsbehov og vådområdepotentiale, prioriteres højest. Dog er en del af beløbsrammen (i 2026 89 mio.kr.) i første omgang målrettet kulstofrige arealer.

Derudover prioriteres marker fra private ansøgere højere end offentlige ansøgere.

Hvis der er behov for yderligere prioritering, prioriteres markerne efter en klimaeffekt eller kvælstofeffekt. Dette beregnes som en faktor pr. ha, hvor omdriftsarealer tildeles en højere faktor end arealer med permanent græs.

Kriterier for tilskudsberettigelse, forpligtelser og servitut

Bekendtgørelsen indeholder et særskilt kapitel om kriterier og et særskilt kapitel om forpligtelser og servitut.

Tilsagn om tilskud er betinget af, at kriterierne er opfyldt. Hvis en tilsagnshaver ikke opfylder kriterierne, vil tilsagn om tilskud bortfalde, og udbetalt tilskud vil blive krævet tilbagebetalt af tilsagnshaver.

Forpligtelserne omfatter, at de bestemmelser, der skal tinglyses som servitut, overholdes i hele tilsagnsperioden. Servitutten indeholder en række begrænsninger i arealanvendelsen, herunder at arealerne permanent skal henligge som ekstensive græs- eller naturarealer, og at arealerne ikke må omlægges, ikke må tilføres gødning, bortset fra den gødning der efterlades af græssende husdyr, ikke må tilføres plantebeskyttelsesmidler og ikke må anvendes til dyrkning af afgrøder.

Arealerne må desuden ikke anvendes til opsætning af anlæg til vedvarende energi, herunder solceller.

Manglende opfyldelse af forpligtelser vil medføre nedsættelse af tilskuddet og kan medføre administrative sanktioner og bortfald af tilsagn om tilskud for arealet med manglende opfyldelse.

Det fremgår af den servitut, der skal tinglyses som betingelse for tilsagnet, at den til enhver tid værende ejer af arealerne har pligt til at lade arealerne indgå i et projekt, hvis der etableres et af følgende projekter:

- Vand- og klimaprojekter.
- Projekter, der etableres under Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF), som omfatter kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.
- Nationale projekter om klima-lavbund, kvælstof og fosfor.

Styrelsen foranlediger, at et areal ikke fortsat er omfattet af servitut i medfør af bekendtgørelse om tilskud til permanent ekstensivering i tilfælde, hvor arealet bliver omfattet af servitut, der tinglyses i tilknytning til et af de ovenfor anførte projekter.

Hvis arealet inden for tilsagnsperioden f.eks. bliver omfattet af en servitut i tilknytning til et vand- og klimaprojekt, vil det være bestemmelserne i denne servitut, der vil være forpligtelser i den resterende del af tilsagnsperioden.

Ejerskifte og indtræden i tilsagn

Som følge af den flerårige tilsagnsperiode er der bestemmelser om indgivelse af ejerskifteerklæring og om erhververs indtræden i tilsagn.

Det er en betingelse for, at tilsagnet for arealet kan opretholdes, at erhverver indtræder i tilsagnet for arealet med virkning fra tidspunktet for overdragelsen af arealet, og at der rettidigt indgives ejerskifteerklæring herom.

Hvis erhverver ikke indtræder i tilsagnet for arealet, eller styrelsen ikke modtager ejerskifteerklæringen rettidigt, bortfalder tilsagnet for arealet med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, inden for hvilket overdragelsen har virkning fra. Servitutten for arealet opretholdes. Det tilskud, der er udbetalt for arealet for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, skal tilbagebetales af tilsagnshaver. Tilbagebetalingskravet opgøres som engangsbeløbet for arealet divideret med tre og ganget med det antal tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder.

Ved rettidig modtagelse af ejerskifteerklæring, hvori erhverver har angivet at ville indtræde i tilsagnet, registrerer styrelsen erhverver som ny tilsagnshaver. Erhverver overtager ansvar for, at kriterier for tilskudsberettigelse er opfyldt, og at forpligtelser opfyldes i hele tilsagnsperioden.

Revision af tilsagn

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om revision af tilsagn i overensstemmelse med EU-reglerne, jf. artikel 70, stk. 7, i forordning (EU) 2021/2115.

Tilskudssatser og udbetaling af tilskud

Tilskuddet vil afhænge af, hvor arealet ligger, og hvilke afgrøder der tidligere har været på arealet. Der ses på tidligere afgrøder i en referenceperiode. Referenceperioden er perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 31. december 2024.

Tilskudssatserne er for tilskuddet for hele tilsagnsperioden.

Der er to tilskudssatser på henholdsvis 82.500 kr. pr. ha og 35.500 kr. pr. ha for marker, hvor mindst 50 pct. af markens tilsagnsareal udgøres af kulstofrige arealer eller arealer beliggende i områder med stort kvælstofindsatsbehov og vådområdepotentiale eller begge de nævnte arealer.

Der er tilsvarende to tilskudssatser på henholdsvis 59.500 kr. pr. ha og 27.000 kr. pr. ha for øvrige marker.

Inden for ovennævnte to grupper af marker anvendes den høje sats på henholdsvis 82.500 kr. pr. ha og 59.500 kr. pr. ha for arealer, der inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en af afgrødekoderne i bilag 1. Der er tale om omdriftsafrøder og visse permanente afgrøder.

Inden for ovennævnte to grupper af marker anvendes den lave tilskudssats på henholdsvis 35.500 kr. pr. ha og 27.000 kr. pr. ha for arealer, der inden for

referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en af afgrødekoderne i bilag 2. Der er tale om permanente græsarealer.

Hvis arealet i referenceperioden både har været anvendt til en bilag 1 afgrøde og en bilag 2 afgrøde, vil det være de høje satser på henholdsvis 82.500 kr. pr. ha og 59.500 kr. pr. ha, der er gældende.

Tilsagn om tilskud kan kun gives for arealer, der inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en eller flere af afgrødekoderne i bilag 1 og 2 eller en eller flere tidligere anvendte afgrødekoder, der er afløst af afgrødekoder i bilag 1 eller 2.

Tilskud for hele tilsagnsperioden udbetales på en gang som et engangsbeløb. Tilskud for et tilsagnsareal udbetales til den, der ejer arealet ved ansøgningsfristen i ansøgningsåret.

Øvrige bestemmelser

Bekendtgørelsen indeholder et kapitel om nedsættelse, bortfald af tilskud, administrative sanktioner m.v. og et kapitel om beregning af tilskuds-nedsættelse og administrative sanktioner m.v.

Bestemmelserne svarer til de bestemmelser, der gælder for tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter (i daglig tale engangskompensation), jf. bekendtgørelse nr. 1296 af 29. november 2024. Der gælder dog den forskel, at der i bestemmelserne for engangskompensation flere steder er anført ”en femtedel”, hvilket for permanent ekstensivering er ændret til ”en tredjedel”. Dette er en følge af, at engangskompensation vedrører en tilsagnsperiode på fem år, mens permanent ekstensivering vedrører en tilsagnsperiode på tre år.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere et kapitel om satellitbaseret kontrol og georefererede billeder og et kapitel om obligatorisk digital kommunikation.

Vurdering af administrative konsekvenser for erhvervet

Vurderingen af de administrative konsekvenser af bekendtgørelsen er beskrevet i det vedlagte dokument om administrative konsekvenser.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i prøvhøring i forhold til administrative konsekvenser for erhvervet.

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, som overstiger bagatelgrænsen for forelæggelse for Regeringens økonomiudvalg.

Digitaliseringsklar lovgivning

Et bredt flertal i Folketinget har indgået aftale om digitaliseringsklar lovgivning.

Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse. Ansøgning om tilsagn om tilskud og om udbetaling af tilskud indgives i et særligt skema (ekstensiveringsskema), der udfyldes og indgives digitalt ved brug af Tast

selv, som kan tilgås via styrelsens hjemmeside. Ansøgning via det særlige skema muliggør en høj grad af automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

Forholdet til EU-lovgivningen

Tilskud til permanent ekstensivering er en ordning under artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115. Bekendtgørelsen indeholder den nationale gennemførelse af tilskudsordningen inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) 2021/2115 og 2021/2016 (den horisontale forordning) med tilhørende gennemførelsesbestemmelser og inden for rammerne af CAP-planen.

Bestemmelserne i bekendtgørelsen går ikke videre end minimumskravene i EU-lovgivningen, herunder hvad der er nødvendigt for at administrere ordningen.

Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 1. januar 2026 eller snarest muligt herefter.

Med venlig hilsen

Bæredygtig Landbrugsproduktion
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø